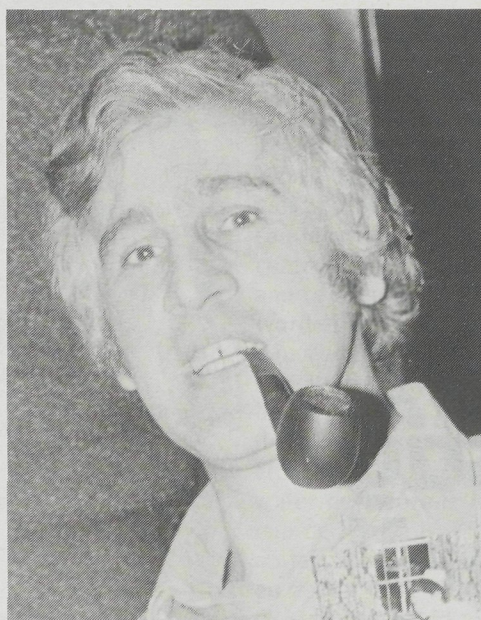


de bewapeningswedloop een nog grotere wissel zou trekken op de Russische consumptie-economie — maar in hoeverre geldt dit ook niet voor de Amerikaanse en de onze die daar zo nauw aan verbonden is?

In ieder geval werd zijn *"Moratorium"* serieus genomen door Russische vredesactivisten, terwijl de verhalen uit de DDR over ontmanteling van aldaar gestationeerde Russische wapenen op zijn minst rechtvaardigen dat Gorbachev het voordeel van de twijfel wordt gegund. Wanneer de haviken in het Politbureau er echter in slagen om, in de Sovjet Unie zelf, de strijd in hun voordeel te beslechten, moet Gorbachev wel van erg goede huize komen om weerstand te kunnen bieden aan deze tendens. Volgens leden van de Trustgroep moet de toegenomen repressie zoals op hen uitgeoefend vooral gezien worden in het licht van deze strijd tussen haviken en duiven in het Kremlin. De Trustgroep maakt momenteel al drie jaar deel uit van de politieke realiteit van het land. Ondanks het gering aantal leden van de groep betekent deze drie jaar heel veel. Het is een symbool voor iedereen in de USSR, voor al die mensen die gewend zijn om tussen de regels door te lezen. In hun eigen woorden: *"Als ons wordt toegestaan voort te bestaan, betekent dit dat de duiven het voor het zeggen hebben in het Kremlin; wanneer we vervolgd worden, is dit een teken van de suprematie van de haviken. De huidige aanval op ons, in een periode waarin de baas dit nog niet kan inschatten, is een poging van de haviken om een situatie te creëren waarin de baas uiteindelijk alleen nog maar met hen kan meegaan. Om uit deze situatie te gera-*



Vladimir Bodskiy: Mikpunt van KGB-intimidaties (Stichting Comité Vladimir Boekovski)

ken moeten we actief blijven, aan de weg timmeren, zodat de haviken ontmoedigd worden en Gorbachev het complot doorziet en mogelijkerwijs zijn ingeslagen weg naar wederzijdse ontspanning vervolgt."

Volgens Joeri is Westerse hulp hierbij onmisbaar. Hij roept ons op om brieven en telegrammen naar Gorbachev te sturen over de zaak van de opgepakte vredesactivisten. We moeten daarbij niet bevreesd zijn voor het feit dat dergelijke activiteiten koren op de molen vormen voor onze eigen haviken. Wanneer de haviken in het Kremlin het onderspit delven, is dat ook een gevoelige klap voor de haviken in het Westen.

Alvorens ik nader op deze analyses in ga, eerst een korte introductie van drie Russische vredesactivisten.

Aleksander Shatravka

In 1971 weigert de jonge pacifist Aleksandr Shatravka — in de wandel *Sasha* genoemd — om gevolg te geven aan de oproep voor de militaire dienstplicht. Hij wordt opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Na twee jaar wordt hij wederom opgeroepen voor de dienstplicht. Ook dan weigert hij; gevolg is dat hij weer wordt opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Daar behandelt men hem met sterke drugs. Na ontslag uit het ziekenhuis wordt hij weer voor de keuze gesteld: dienstplicht of ziekenhuis respectievelijk gevangenis.

Samen met zijn broer *Mikhail* besluit hij een poging te wagen de Russisch-Finse grens te overschrijden. Dat lukt op 11 juni 1974. Na drie dagen worden ze echter door Finse grensbeambten gearresteerd en onmiddellijk overgedragen aan Sovjet-autoriteiten. Finland is weliswaar neutraal, maar heeft een machtige buur. Beiden worden ter behandeling gestuurd naar het speciale psychiatrische ziekenhuis te Dnepropetrovsk. Twee jaar later wordt Sasha overgeplaatst naar Chernyakhovsky, waar hij tot 1979 verblijft in een psychiatrisch ziekenhuis.

Na zijn "ontslag" onderzoekt de psychiater dr. A. Voloshanovich, één van de consultants van de onafhankelijke Moskouse Werkgroep ter Onderzoek van het gebruik van Psychiatrie voor Politieke Doeleinden, hem. Hij wordt mentaal gezond bevonden. Direct na zijn vrijlating begint Sasha zijn ervaringen neer te schrijven in een boek dat,

Nieuwe golf van repressie treft Moskouse Trustgroep

Kroniek van lopende gebeurtenissen

- 14 mei** Voor het eerst sinds een klein jaar wordt het wekelijkse vredesseminar — dat sinds een tijdje in de flat van de Loesnikov's gehouden wordt — verstoord; dertig mensen worden gearresteerd.
- 15 mei** Olga Kabanova en Natasha Akulyenok, twee 17 jaar oude leden van de Groep, zijn opgepakt en naar een psychiatrisch ziekenhuis gebracht; hen is verteld dat ze daar zullen moeten blijven tot dat het Internationale Jeugdfestival, dat deze zomer te Moskou gehouden wordt, afgelopen is.
- 16 mei** De voorgenomen gemeenschappelijke demonstratie door leden van de Groep en vier Nederlandse vredesactivisten — Frank Boddendijk, Jan van Cuilenburg, Jan van Putten en Otto Scholten, allen verbonden aan de vakgroep Politologie van de VU — kan door ingrijpen van de KGB niet doorgaan. De Nederlanders lopen te Tbilisi een half etmaal vertraging op terwijl de leden van de Trustgroep op straat gearresteerd worden. Nikolai Khramov krijgt "vijftien dagen"; Brodskiy wordt 30 uur vast gehouden.
- 3 juni** De Groep viert haar 3de verjaardag. Natasha Akulyenok — pas ontslagen uit het psychiatrisch ziekenhuis na Westers protest — leest gedichten voor over haar recente ervaringen. Olga Kabanova wordt enige dagen later vrijgelaten. De artsen hebben toegegeven dat voor opname geen medische aanleiding was; alleen een KGB-bevel. Beide meisjes zijn in het ziekenhuis gedrogeerd.

- 11 juni** Het seminar bij de Loesnikov's wordt weer verstoord en aanwezigen gearresteerd. Nadat de ouderen zijn vrijgelaten worden de jongeren naar de buitenste rondweg gebracht en diep in de nacht één voor één met tussenpozen uit de auto gegooid. Nikolai Khramov wordt naar de bosrand gesleept en door jonge "vrijwilligers" van de Komsomol geslagen tot hij bewusteloos blijft liggen. Bij toeval wordt hij door een politiepatrouille gevonden en afgeleverd bij een ziekenhuis; de politie was niet op de hoogte van de KGB-betrokkenheid bij dit incident. Al eerder was geprobeerd jonge leden van de Groep een verklaring te laten ondertekenen waarin zij zich distantiëerden van de Trustgroep.
- 15 juni** Vitaly Barbash, één van de leden van de Groep, ontvangt een uitreisvisum. Hij zal de USSR op de 23ste juni voor goed verlaten. Het echtpaar Loesnikov, dat op 10 mei jl. een uitnodiging van Van Putten had ontvangen om de END-conferentie te Amsterdam bij te wonen, wordt voorlopig door de autoriteiten in de waan gelaten dat zij hun visum krijgen.
- 18 juni** Ter misleiding van de KGB begint het wekelijkse seminar bij de Loesnikov's eerder dan gebruikelijk. Tegen de tijd dat de KGB de flat blokkeert zijn de deelnemers al binnen.
- 22 juni** Een buslading „Greenham-Common vrouwen” doorbreekt op succesvolle wijze het huisarrest van het echt-